

När Västerbottensteatern spelar "Kejsaren av Portugallien" har berättelsens myller av karaktärer reducerats till endast två skådespelare och händelserna skurits ned.

FOTO: PATRICK DEGERMAN

Stor värme och starka porträtt

SCEN

KEJSARN AV PORTUGALLIEN

VÄSTERBOTTENSTEATERN

Författare: Selma Lagerlöf
Manus och regi: Åsa Ekberg
Scenografi och kostym: Astrid Maya
Mask & peruk: Helena Andersson
Musik: Cay Nyqvist
Koreografi: Ela Bauman
Ljusdesign: Ronny Andersson
Medverkande: Mikael Lindgren, Anna "Pluck" Söderling.

SCEN. När Västerbottensteatern firar 40 år som länsteater 2020 står teaterklassiker på programmet med nytänk i tolkningarna. Sommarteatern *Romeo och Julia* var ett utmärkt exempel på det.

Nyligen premiärvisades *Kejsaren av Portugallien* som därefter gick direkt på turné till Umeå i Coronaversion. Här har berättelsens myller av karaktärer reducerats till endast två skådespelare och händelserna skurits ned.

Föreställningens längd är dessutom endast 1,5 timme och den minimerade publiken på 50 personer utspridda två och två mellan kaféborden.

Och ändå, mötet med Västerbottensteaterns version av Selma Lagerlöfs mästerverk övertygar med briljant skådespeleri och precis och stark samspel

Mikael Lindgren som spelar både Jan och Klara Gulla, gör det med största närvaro liksom Anna Söderling som Katrina, Mor i Falla, Lars Gunnarsson och Notbindar-Ola. FOTO: PATRICK DEGERMAN

Romanen *Kejsaren av Portugallien* utspelas, precis som i föreställningen, på 1860-1870-talet i Selma Lagerlöfs hemtrakter i Värmland och handlar om den fattige torparen Jan Andersson och hans fru Kattrina och deras dotter Klara Fina Gulleborg eller Klara Gulla som hon kallas, döpt efter självaste solen.

I huset Skr-o-lycka, som står både för lycka och olycka, drabbas den barnlöse Jan av hjärtklappning och omedelbar kärlek till sin dotter när hon kommer till världen.

Klara Gullas födelse innebär att

hans liv får en mening som det inte haft förut. Detta ger en bra bild av Selma Lagerlöfs speciella förmåga att skildra människor inte minst på de psykologiska planet.

Under sin uppväxt lever Klara Gulla i ett kärleksfullt förhållande till sin pappa som ger henne all sin kärlek. När hon som 18-åring flyttar hemifrån för att skaffa pengar till föräldrarna, som förlorar sitt torp annars, gör hon det dock inte av kärlek till sin pappa. Hon har fått chansen att upptäcka världen och den vill hon absolut ta.

Nu förändras pappans och

dotterns förhållande till varandra.

När hon aldrig hör av sig och Jan får veta att Klara Gulla arbetar som prostituerad i Stockholm, för att kunna hjälpa föräldrarna med pengar, flyr han in i en fantasivärld där dottern är kejsarinna av Portugallien och han själv kejsare. En värld där inga sociala orättvisor finns.

När Klara Gulla kommer tillbaka till byn och upptäcker att pappan blivit galen lämnar hon honom tillsammans med mamman. Kejsaren, som ser dem åka iväg på ångbåten och vill rädda Klara Gulla från de fiender som vaktar henne Högfärd, Hårdheta, Last och Lusta, kastar sig i vattnet efter ångbåten och drunknar.

Klara Gulla som inser att hennes pappa inte dränkte sig för att komma ifrån sin egen sorg utan för att försöka rädda henne från fienderna på ångbåten försonas hon med sin pappa. Att godhet framkallar godhet är ett av berättelsens viktiga budskap liksom tron på kärlekens starka kraft.

I Kejsaren av Portugallien står den gränslösa faderskärleken i fokus men också modern Katrinas mer praktiska och handfasta som får extra utrymme i denna uppsättning. Tar extra plats,

skickligt, gör även den framväxande och starka kärleken mellan Jan och Kattrina. Berättelsens kärna, som Jan uttrycker det, kommer alltid att vara aktuell: "De som inte känner av sitt hjärta vare sig i sorg eller glädje kan inte kallas människor."

Fascinerade med Västerbottensteaterns *Kejsaren av Portugallien* är hur suveränt nytänk i den nedbantade tolkningen fungerar i Åsa Ekbergs knivskarpa regi. Med perfekt timing i samspillet och full kontroll över varje karaktär växlar skådespelarna mellan sina roller.

Mikael Lindgren som spelar både Jan och Klara Fina, gör det med största närvaro liksom Anna Söderling som Kattrina, Mor i Falla, Lars Gunnarsson och Notbindar-Ola. Att koreografen Ela Bauman har förstärkt och underlättat deras kroppsspråk, vilket bidrar till rolltolkningarna, är helt klart.

Västerbottensteaterns *Kejsaren av Portugallien* drabbar med stor värme och starka porträtt. Se den!

TEXT

Yvonne Rittvall

090-17 59 00
 redaktionen
 @folkbladet.nu

